

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

63. Quis in rixa præscindit alteri digitum, quæritur, an sit irregularis? Et quid est dicendum de illo qui alteri abscindit auriculam, dentem, nasum, testiculos, vel mammillam fæminæ, an incurrat ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

Et in hoc arbitrio Episcopi relinquendum sit, si hac deformitas inducat irregularitatem? Ex p. 3. tract. 6. & Misc. 2. Ref. 61.

Respondeo negativè, dummodo non adfit magna deformitas. Ita Tabiena *ver. corpore vitium*, num. 2. Sylvestre *eodem ver. quasi*, 3. num. 4. Avila *de censuris*, part. 7. disp. 13. dub. 1. coroll. 3. Henriquez *in summa* lib. 14. c. 8. num. 3. Filiaci *rem. 1. tract. 19. c. 6. num. 165*. Reginaldus *rem. 2. lib. 30. tr. 2. c. 5. sect. 1. n. 46*. Campanili *in diver. jur. can. rubric. 11. c. 17. n. 113*. Bellettus *in disquis. cler. part. 1. § 7. num. 33*. Sayrus *de cens. lib. 6. c. 8. n. 2*. Bonacina *de cens. disp. 7. quest. 2. punct. 1. num. 11*. & alii communiter.

2. Dices, quando hæc deformitas inducat irregularitatem, cuius arbitrio relinquendum est? Respondeo Episcopi ex c. 2. *de corpore vitium*, & ibi glossa cum Abbate, Butrio, & Cardinali, & ex Neotericis docent Ioan. de la Cruz *in directorio conscient. par. 2. tract. de irregular. dub. 2. concl. 2*. Molina *de just. tom. 4. tr. 3. disp. 70. num. 5*. Suarez *de censuris*, disp. 5. 1. sect. 3. num. 16. Navarrus c. 27. num. 200. Menochius *volum. 1. conf. 99. num. 30*. & 31. Seraphinus *decis. 625. num. 4*. & alii.

3. An verò in casu nostro de quo consultus fui, adfit magna deformitas, ut diximus, non est nostrum definire: sed si iudicium meum promere circa hoc adstrictus essem, responderem negativè, & ita intellexi à quodam Episcopo in simili casu fuisse dictum, & dispensatum. Adde quòd consulens ita abscondere potest in celebratione Missæ hunc defectum, ut circumstantes illum difficulter videre possint, & solum si ministraret aliis sanctissimam Eucharistiam appareret, quam functionem consulens facile potest omittere, salvo semper, &c.

RESOL. LXIII.

Qui in rixa præscindit alteri digitum, queritur, an sit irregularis?

Et quid est dicendum de illo, qui alteri abscindit auriculam, dentem, nasum, testiculos: vel mammillam feminæ, an incurrat irregularitatem?

Et notatur posse contingere, quòd quis efficiat alium irregularem, & ipse non maneat irregularis, & e contra, & pro præxi adducuntur duo casus. Ex part. 2. tract. 15. & Misc. 1. Ref. 20.

Cajetanus, & Sotus apud Sayrum ubi infra affirmativè respondent, & novissimè docuit hanc opinionem, cum aliqua limitatione, Doctor Suarez in 3. p. tom. 5. disp. 44. sect. 2. n. 9. ubi ait. Non reputatur sufficiens ad inducendam irregularitatem, abscissio unius digiti, si sit alter ex duobus minimis, de quolibet autem aliorum mihi videtur res satis gravis, & ad minimum dubia, & dispensatione indigens. Putant igitur hi Authores ad irregularitatem satis esse, si pars quæ abscinditur speciem ad principalis membri minus cooperationem habeat. Secundò probatur hæc sententia. Nam si aliquis caret pollice, esset irregularis. Ergo, & qui pollicem abscindit, irregularis erit.

2. Verùm mihi contraria sententia probabilior videtur. Dico igitur absolutè non esse irregularem qui præscindit digitum, etiam contra Suarez, si esset pollex, vel index. Ita Sayrus *de cens. lib. 6. c. 15. n. 15*. & præter Doctores quos ipse citat, docuerunt etiam hanc sententiam Avila *de cens. disp. 5. sect. 2. dub. 1*. Fernandez *in exam. Theol. mor. p. 2. c. 10. § 14. num. 4*. Filiaci *in 99. mor. tom. 1. tr. 20. c. 1. n. 14*. & c. 9. n. 235.

Bonacina *de cens. disp. 7. q. 4. punct. 8. n. 8*. & alii. Et ratio est, quia irregularitas non incurritur, nisi propter mutilationem alienius membri, sed digitus non est membrum, ut probat Bartolus, & DD. in l. publicorum, ff. de publ. iud. & alii apud Salzedum *in pract. crim. c. 101. fol. mihi 475*. Ergo, &c. Restat modò respondere ad argumenta contraria.

3. Ad primum dico, illam partem hominis dici propriè membrum, quæ habet distinctum officium ab aliis partibus, ut oculus ad videndum, manus ad palandum, &c. si autem non habet speciale officium, quamvis opem ferat aliis, non dicitur propriè membrum. Probatur ex Auct. lib. 10. *de part. anim. c. 5*. dicente, quòd membra sunt in corpore operationis gratia. Et colligitur etiam ex D. Paulo 1. *Cor. 12*. dicente, quòd membra in corpore distinctam habent operationem: sed quia irregularitas, ut diximus, incurritur (& est certum) tantum propter abscissionem membri: ergo, quia sumus in pœnalibus, non erit extendenda ad abscissionem partis, licet principalis, & accessoriæ alicujus membri.

4. Ad secundum dico cum Covar. in *Clem. si furiosus*, p. 3. in initio, n. 8. corollar. Navarr. Henriquez, Filiacio, Sayro, Avila, & aliis communiter, posse contingere quòd quis efficiat alium irregularem, & ipse non maneat irregularis, & e contra. Exemplum primi, ut qui præscindit alteri nasum, vel pollicem, ut in casu nostro, non manet irregularis, quia nasus, vel pollex non est membrum, & tamen præscissus manet irregularis. Idem est in eo qui impressit alteri cicatrices in vultu cum magna deformitate. Exemplum verò secundi est: ut qui præscindit alteri membrum virile, iste enim sit irregularis, quia mutilavit membrum: & tamen sic præscissus (si contingat absque propria culpa) non sit irregularis, c. ex parte, el. 1. *de corpore vitium*. Notent Confessarii, non esse etiam sup. his præ irregularem, qui abscindit mammillam feminæ, vel parte in Ref. seq. §. vi. à auriculam, id est, cartilaginem, quia solum deferuit princ. usque ad ornatum, & tutelam auris, vel dentem, vel testicul. ad med. & in culos, absque membro genitali, vel nasum, ut ex §. 2. ad lin. Henriquez vult Avila ubi supra disputat, 3. dub. 1. quia 4. & inf. in istas partes, ut diximus de digitis, non sunt membra. Ref. 66. §. ult. Vide DD. citatos.

RESOL. LXIV.

An qui mutilavit alterius pollicem, sit irregularis?

Et quid dicendum est de illo, qui alteri abscindit auriculam, id est, cartilaginem, ungues, dentes, testiculos, barbam, capillos, labia, vel mammillam feminæ; vel qui excacat hominem, cum privando solo visu, non autem illi oculum extrahendo; & tandem qui non abscindit, sed tantum debilitat membrum, & reddit illud inutile? Ex p. 4. tract. 2. Ref. 26.

Affirmativè respondet Cajetanus in 2. 2. Sup. hoc in 9. 68. art. 1. & Sotus *de just. lib. 5. quasi. 2*. Ref. præteri- art. 1. quia putant illud esse membrum, quod habet officium disjunctum, vel conjunctum cum aliis membris, ut est digitus.

2. Sed tu contrariam sententiam tene. Nam membrum propriè dicitur illa pars corporis, quæ proprium habet officium distinctum ab aliis partibus, ut sunt oculus, manus, pes, auris, membrum virile, &c. non autem digiti, etiam pollices, ungues, dentes, testes, barba, capilli, labia, &c. ita tenet Villalobos in *sum. tom. 1. tract. 21. difficult. 19. num. 4*. Hurtado *de irregul. disp. 2. diff. 5. num. 18*. Præpos. in 3. part. quest. 5. dub. 10. num. 71. & alii, quos citat & sequitur Bonacina *de cens. disp. 7. quest. 4. punct. 8. n. 3*. qui nostram sententiam de pollice in terminis tenet, sicut etiam